

PERSBERICHT

22 november 2012

Verslag aan het Waals Parlement

Twee soorten landbouwsteun: investeringssteun en vestigingssteun aan jonge landbouwers

Opgvolgingsaudit

In juni 2005 publiceerde het Rekenhof een auditverslag over de vestigings- en investeringssteun aan de landbouwsector in het Waals Gewest. Nu heeft het Rekenhof een opvolgingsaudit uitgevoerd om na te gaan in hoeverre gevolg werd gegeven aan de aanbevelingen die indertijd werden geformuleerd en om na te gaan of de maatregelen die de minister van Landbouw aankondigde, er effectief zijn gekomen.

Budgettair en financieel beheer van de steun

De investeringssteun en de vestigingssteun aan jonge landbouwers vallen onder de financiering van de plattelandontwikkeling en de Europese Unie komt daarin tussen via het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling (ELFPO).

In de begrotingsenveloppe voor de programmatie 2007-2013 van die steun zat 180,9 miljoen euro waarvan 55,5 miljoen afkomstig was van het ELFPO. Die middelen worden gebruikt om nieuwe maatregelen te implementeren en om lasten uit het verleden te financieren: 46,4 % van de globale enveloppe wordt gebruikt om er financiële verbintenissen uit het verleden mee te bekostigen (verbintenissen ten aanzien van begunstigden bij voorgaande programmaties).

De uitgaven die in de rekeningen van het Waals Gewest werden aangerekend voor de periode 2007-2010 bleken moeilijk te reconciliëren met de sommen die bij de Europese Commissie werden aangegeven. Het Rekenhof is daarom van oordeel dat de informatie over de uitvoering van de betalingen terecht zou moeten komen in de applicatie die gebruikt wordt om de steun te beheren, zodat die informatie rechtstreeks gekoppeld wordt aan de gegevens over de steunaanvraag en zodat makkelijker te controleren valt of de bij de Europese Commissie aangegeven uitgaven correct zijn.

Onderzoek van de steunaanvragen

Het Rekenhof stelt diverse positieve evoluties vast: de rol van de administratie is erop vooruitgegaan sinds men geen investeringen meer mag doen voordat er een beslissing is genomen over het al dan niet toekennen van steun.

Voorts werd de harmonisering van de gegevens uit de landbouwboekhoudingen in 2009 afgerond. Er kwam een gemeenschappelijk kader voor de verwerking van gegevens uit analytische boekhoudingen, waardoor de boekhoudkundige resultaten eenduidiger en bevattelijker werden.

Het Rekenhof heeft ook vastgesteld dat hier en daar nog ruimte is voor verbetering. Sinds de start van het *Programme wallon de développement rural 2007-2013* werd de reglementering herhaaldelijk gewijzigd, wat het voor de ambtenaren moeilijk maakt de regels correct toe te passen en waardoor soms onterecht steun wordt verleend.

Er zijn ook tekortkomingen opgedoken in de manier waarop bepaalde maatregelen worden gecontroleerd. De controle a posteriori van de verbintenissen die de begunstigden aangaan, slaat bijvoorbeeld enkel op steun die gefinancierd wordt door het ELFPO, met uitzondering van steun die volledig ten laste valt van het Waals Gewest.

Bovendien beveelt het Rekenhof aan er snel voor te zorgen dat de uitvoering van investerings- en ontwikkelingsplannen jaarlijks wordt opgevolgd, om te vermijden dat men investeringen blijft steunen die niet in overeenstemming zijn met die plannen.

Rentetoeelagen

Het Rekenhof wijst op de evolutie van de structuur van de toegekende steun: de kapitaalsubsidies zitten in de lift, terwijl de rentetoeelagen vanaf 2013 waarschijnlijk zullen verdwijnen.

Men is begonnen met voortijdige betalingen van rentetoeelagen aan bankinstellingen, maar de bedragen die in 2009 voortijdig werden gestort, werden niet geactualiseerd en dat is strijdig met de verordening (EG) nr. 1974/2006 van de Commissie. Bovendien genieten de betrokken bankinstellingen op die manier onverantwoorde voordelen.

Tot slot werden de risico's op ontsparing ingedijkt door een herziening van de wijze waarop rentetoeelagen worden berekend. Het Rekenhof had daaromtrent een aanbeveling geformuleerd.

Sommige bevindingen uit de initiële audit zijn echter nog altijd actueel: het vastgelegde bedrag aan rentetoeelagen wordt niet correct berekend en het computersysteem ziet er niet automatisch op toe dat het vastgelegde steunbedrag niet wordt overschreden, waardoor de betaling van een teveel aan rentetoeelagen niet geblokkeerd wordt.

Gewestelijke waarborg

Die steun waarborgt een deel van de terugbetaling in kapitaal, intresten en bijhorigheden van leningen die aan natuurlijke personen en rechtspersonen werden toegekend voor investeringen in materiaal of uitrusting, en wordt ingeroepen indien de debiteuren in gebreke blijven.

De Europese Commissie is van oordeel dat een waarborg enkel toelaatbaar is als ze becijferd werd in subsidie-equivalenten en op die manier kan opgaan in het totale steunbedrag dat aan een begunstigde wordt verleend. De waarborg is vooralsnog niet in dat bedrag opgenomen.

Wat het veiligstellen van de financiële belangen van het Waals Gewest betreft, is sinds de initiële audit niets aan die situatie veranderd.

Eerst en vooral moeten de kredietinstellingen binnen drie maanden na de opzegging van een krediet een provisie-aanvraag indienen om de intresten te begrenzen die blijven lopen tot het gewest de waarborg heeft betaald. Er wordt echter zelden een provisie gestort. Bovendien zegt de wetgeving niets over de provisie of de bestemming ervan.

De bedragen die de banken terugvorderen bij debiteurs, worden aangerekend ten gunste van de kredietinstellingen, d.w.z. op de intresten, en vervolgens op het kapitaal zonder gewestelijke waarborg. Het Rekenhof herhaalt zijn aanbeveling dat de banken de teruggevorderde sommen proportioneel zouden moeten spreiden over het gewaarborgde en het niet-gewaarborgde deel van het krediet.

Tot slot is het zo dat het gewest in de rechten treedt van de bank-schuldeiser, maar worden er geen stappen ondernomen om de sommen die het gewest als waarborg stortte, terug te vorderen bij de debiteurs.

Ter afronding van de audit stipt het Rekenhof ook aan dat de administratie geen informatieprocedures en -systemen heeft uitgebouwd die toelaten de totale en geactualiseerde waarden van de verleende waarborgen te becijferen.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde

diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag *Twee soorten landbouwsteun: investeringssteun en vestigingssteun aan jonge landbouwers*, de synthese en dit persbericht zijn terug te vinden op de homepage van het Rekenhof: www.rekenhof.be.